

แนวทางการประยุกต์ใช้เทคนิคการสอนขับร้องของสถาบันดนตรีเอกชน
ในประเทศไทย ในรายวิชาทักษะการขับร้อง หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

**Guidelines for the Application of Vocal Teaching Techniques at Private
Music Schools in Thailand: A Vocal Course for Bachelor of Music at
College of Music, Mahasarakham University**

สุธาสินี ธีระพันธ์¹, กาญจน์ณภัทร วรรณสินธุ์²

Suthasinee Theerapan¹, Kannaphat Wannasin²

Received: 23 August 2019

Revised: 9 December 2019

Accepted: 13 January 2020

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเทคนิค/วิธีการสอนขับร้องของครูผู้สอนในสถาบันดนตรีเอกชนในประเทศไทย และนำเสนอเทคนิค/วิธีการสอนขับร้องที่ประยุกต์ใช้ในการสอนรายวิชาทักษะการขับร้อง หลักสูตรดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์และการสังเกตการสอนของคุณครูผู้สอนขับร้องในสถาบันดนตรีเอกชน จำนวน 3 ท่าน ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์และสรุปสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการประยุกต์ใช้เทคนิคการสอนขับร้องของสถาบันดนตรีเอกชนในประเทศไทย ในรายวิชาทักษะการขับร้อง หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามนั้นควรใช้การวางแผนการสอนที่คำนึงถึงตัวผู้เรียนเป็นหลัก เน้นพัฒนาจากพื้นฐานการขับร้องของผู้เรียนด้วยความเหมาะสมและเป็นธรรมชาติ ควรแบ่งเนื้อหาการสอนให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการขับร้องอย่างครอบคลุม โดยใช้การอธิบายด้วยภาษาที่ผู้เรียนเข้าใจง่าย สังเกตทักษะการขับร้องของผู้เรียนอยู่เสมอและปรับเปลี่ยนวิธีการสอนในแต่ละชั่วโมงให้ไปตามความสามารถของผู้เรียน อีกทั้งควรสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน สร้างความคุ้นเคยกับผู้เรียนและสร้างกำลังใจให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการขับร้อง

คำสำคัญ : การประยุกต์ใช้, เทคนิค/วิธีการสอนขับร้อง, สถาบันดนตรีเอกชน, สถาบันอุดมศึกษา, วิทยาลัยดุริยางคศิลป์

¹ อาจารย์ประจำวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Lecturer, College of Music, Mahasarakham University

² General Administration Officer, Mahasarakham University

Abstract

This research was conducted for the purpose of observing vocal teaching techniques employed by three instructors in private music schools in Thailand. The observed music teaching techniques would then be introduced to the music course instructions at the College of Music, Mahasarakham University. The qualitative research methodology and content analysis were used as frameworks for data interpretation.

In order to introduce the music teaching techniques obtained from the private music schools it was advised that all ideas promote the learner-centered method to help foster the development of a natural singing foundation. The music teaching techniques should involve dividing the course contents into different sections. Dividing the course contents into sections would ensure: thorough practice among learners, an understanding of easily comprehensible language, benefits from monitoring individual progress, exposure to different teaching styles and techniques. A supportive learning atmosphere and a friendly teaching style would improve the overall learning process and outcome.

Keywords: application, techniques/singing instruction, private music schools, higher education institutes, college of music

บทนำ

การขับร้องเป็นดนตรีชนิดแรกของมนุษย์ โดยนำเสียงและวิธีการร้องจะมีผลกระทบต่อจิตใจผู้ฟังให้เกิดอรรถรสต่างๆ กล่าวคือ มนุษย์ใช้ร่างกายทำให้เกิดเสียงดนตรี เสียงมนุษย์เกิดจากการนำเอาอวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกายมาใช้ในการผลิตเสียง ดังนั้นศิลปะการขับร้องเป็นศาสตร์ที่ใช้หลักการของวิทยาศาสตร์และศาสตร์ของการใช้เสียง ซึ่งมีกระบวนการที่ซับซ้อนและละเอียดอ่อน (ดวงใจ ทิวทอง, 2560: 29-37)

การสอนขับร้อง เป็นการสอนที่มุ่งพัฒนาทักษะปฏิบัติที่ใช้ทักษะทางด้านร่างกายเป็นส่วนใหญ่ อีกทั้งการสอนขับร้องเป็นการสอนทักษะปฏิบัติที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการทำความเข้าใจกล่อมเนื้อต่างๆ ภายในร่างกายเพื่อควบคุมการขับร้องของตนเอง ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนในด้านปฏิบัติทักษะนี้ก็มีขั้นตอนคล้ายกับการสอนทั่วไป เช่น ขั้นตอนวางแผน ขั้นฝึกฝน และขั้นประเมินผล เป็นต้น ชญานิศ โนมะยา ฟลอซี (2556: 14-161) ได้กล่าว

ถึงวิธีการสอนขับร้องว่า ผู้สอนขับร้องควรแบ่งเนื้อหาการฝึกฝนให้ครอบคลุม ได้แก่ การผ่อนคลายกล้ามเนื้อ การวางท่าทาง การเตรียมลมหายใจ การวอร์มเสียง สอนเทคนิคการขับร้องที่ใช้ในบทเพลง และการนำเทคนิคเข้าสู่บทเพลง ควรฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ไม่หักโหมมากเกินไป เพราะอาจทำให้กล้ามเนื้อเหนื่อยล้าและไม่ได้ประโยชน์อะไร อีกทั้งควรสรุปเนื้อหาของบทเพลงว่าต้องการสื่อสารเรื่องใด เช่น ความเสียใจ ความดีใจ ความท้อแท้ การให้กำลังใจ การให้อภัย และการประชดประชัน เป็นต้น

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นวิทยาลัยทางด้านดนตรีที่เป็นที่นิยมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ที่ได้เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความสามารถทางดนตรีเข้ามาศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และในรายวิชาทักษะการขับร้องในหลักสูตรนั้น เป็นรายวิชาหนึ่งที่อยู่หมวดรายวิชาเอกเลือก โดยมีความมุ่งหมายในรายวิชา เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ทฤษฎีที่ใช้ในการขับร้อง ได้ฝึกปฏิบัติ

บันไดเสียง ได้ฝึกปฏิบัติขับร้องเพลงในรูปแบบตะวันตกในขั้นต้น ขั้นกลาง และขั้นสูง ซึ่งกล่าวได้ว่าอาจารย์ผู้สอนนั้นจะต้องวางแผนการสอน เพื่อเร่งพัฒนาทักษะการขับร้องของนิสิตให้มีทักษะขั้นสูง ในบางครั้ง จึงทำให้นิสิตเกิดความเครียดในการเรียน และส่งผลให้อัตราการย้ายคณะและการลาออกเพิ่มขึ้น (วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2562)

การสอนทักษะปฏิบัติดนตรีนั้น เป็นสิ่งที่ผู้สอนดนตรีทุกคนควรตระหนักในเรื่องการเตรียมการสอน ขั้นตอนและวิธีการสอน ซึ่งผู้สอนจำเป็นต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการสอนทักษะปฏิบัติดนตรีนั้นๆ รวมทั้งเรื่องราวทางจิตวิทยาการสอนดนตรีเพื่อช่วยให้การสอนทักษะปฏิบัติดนตรีได้ดำเนินไปเป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน อีกทั้งผู้สอนควรปรับปรุงและพัฒนาการวิธีการจัดการเรียนการสอนของตนเองให้มีประสิทธิภาพและทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความรักและเกิดความขยันในการเรียนรู้ต้องการจะฝึกซ้อม (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2555)

จากข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญของวิธีการสอนขับร้องและเทคนิคต่างๆ เกี่ยวกับการสอนขับร้อง ที่จะสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ ซึ่งครูผู้สอนแต่ละคนนั้น มีวิธีการสอนและเทคนิคที่มีความแตกต่างกัน ที่จะสามารถพัฒนาทักษะการขับร้องของผู้เรียนให้มีพัฒนาที่ดียิ่งๆ ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการสอนขับร้อง ของครูผู้สอนในสถาบันดนตรีเอกชนในประเทศไทย เพื่อนำเอาแนวคิด วิธีการสอนและเทคนิคการสอนที่เป็นประโยชน์มาวิเคราะห์ และนำมาประยุกต์ใช้ในการสอนในรายวิชาทักษะการขับร้อง หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาเทคนิคและวิธีการสอนขับร้อง ของครูผู้สอนในสถาบันดนตรีเอกชนในประเทศไทย
2. เพื่อนำเสนอเทคนิคและวิธีการสอนขับร้อง ที่ประยุกต์ใช้ในการสอนรายวิชาทักษะการขับร้อง หลักสูตรดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วิธีการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการเก็บข้อมูลเชิงเนื้อหาเกี่ยวกับวิธีการสอนขับร้องของสถาบันดนตรีเอกชน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ (Interview) และสังเกตการสอน (Observation) เพื่อนำข้อมูลมาจำแนกเนื้อหา วิเคราะห์เนื้อหา และสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เป็นลำดับ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปสรุปแนวทางการประยุกต์ใช้เทคนิคการสอนขับร้องของสถาบันดนตรีเอกชนในประเทศไทย ในรายวิชาทักษะการขับร้อง หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้เลือกบุคลากรผู้ให้ข้อมูล โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกครูผู้สอนที่มีผลงานส่งนักเรียนเข้าแข่งขันและได้รับรางวัลในรายการ Yamaha Music Thailand Festival ประเภท Singing with Backing Track ในปี 2018-2019 จำนวน 3 คน ดังนี้

1. คุณครูสันต์ เกตุแก้ว สังกัด โรงเรียนดนตรียามาฮ่าอนุชญา สิลม
2. คุณครูภัทราณิษฐ์ จำปาแก้ว สังกัด โรงเรียนดนตรียามาฮ่าอนุชญา สิลม
3. คุณครูฉัตรชัย แซ่หลิม สังกัด โรงเรียนดนตรียามาฮ่า บิ๊กซี ภูเก็ต

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสังเกตการสอนและแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structure Interview) โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์และข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนั้นผ่านการประเมินความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และเมื่อนำแบบสังเกตการสอนและแบบสัมภาษณ์ไปเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์จำแนกเนื้อหา จัดหมวดหมู่ วิเคราะห์ข้อมูลให้เป็นไปตามหลักการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อสรุปสังเคราะห์เนื้อหาเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้เทคนิคการสอนขับร้องของสถาบันดนตรีเอกชนในประเทศไทย ในรายวิชาทักษะการขับร้องของหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผลการศึกษา

ในการนำเสนอผลการวิจัยนั้น ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นการศึกษาตามลำดับ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชาทักษะการขับร้อง หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.1 ด้านประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2551 ซึ่งเป็นส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2550 โดยเปิดสอน

หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต ซึ่งรายวิชาทักษะปฏิบัติขับร้องดนตรีตะวันตกนั้นเป็นส่วนหนึ่งในหลักสูตร และได้เริ่มจัดการเรียนการสอนขับร้องตะวันตกในปี พ.ศ. 2555

1.2 อาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลัก ในรายวิชาทักษะการขับร้อง ของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม คือ อาจารย์สุทธสินี ถิระพันธ์ และ Mr. Chang Yanxi เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการขับร้อง

1.3 รายละเอียดของรายวิชาทักษะการขับร้อง (Course Specification)

วิชาทักษะการขับร้อง มีชื่อตามหลักสูตรว่า รายวิชาทักษะดนตรีตะวันตก (Western Music Skills) จำนวน 2 หน่วยกิต 2(0-4-2) และมีจำนวนรายวิชาตลอดหลักสูตรทั้งหมด 8 รายวิชา โดยมีจุดมุ่งหมายของรายวิชา เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ความสำคัญ ทฤษฎีที่ใช้ในการขับร้องแบบตะวันตก ฝึกปฏิบัติแบบฝึกหัดบันไดเสียง ขับร้องบทเพลงแบบตะวันตกและนำเสนอการแสดงขับร้อง

1.4 แผนการสอน

ในการวางแผนการสอนในรายวิชานั้น ผู้สอนมีการประชุมวางแผนการสอนและเกณฑ์การผ่านรายวิชาร่วมกันในทุกปีการศึกษา เพื่อหารือถึงแนวทางการสอน ปรับปรุงแผนการสอนและปรับเกณฑ์การผ่านรายวิชาให้เหมาะสม ซึ่งแผนการสอนมีเนื้อหาที่เน้นไปที่การสอนปฏิบัติขับร้องเพื่อพัฒนาด้านการขับร้องเป็นรายบุคคล และแบบฝึกหัดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น แบบฝึกหัดในการขับร้องและการวิเคราะห์บทเพลง เป็นต้น

1.5 วิธีการสอน

ในการจัดการเรียนการสอนนั้น เป็นการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตร โดยมีความมุ่งหมาย เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของดนตรีตะวันตก ทฤษฎีที่ใช้ในการขับร้อง ฝึกปฏิบัติบันไดเสียง ฝึกปฏิบัติขับร้องตะวันตกในชั้นพื้นฐาน ชั้นกลาง และชั้นสูง กล่าวคือ เป็นการ

จัดการเรียนการสอนที่อาจารย์ผู้สอนต้องเร่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการขับร้องจนถึงขั้นสูง ให้มีความรู้ความสามารถเพื่อพร้อมที่จะนำไปประกอบอาชีพเมื่อจบการศึกษา ซึ่งในซึ่งอาจารย์ผู้สอนจะใช้วิธีการสอนให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการขับร้องด้วยตนเองและเรียนรู้เทคนิคเพิ่มเติมกับอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนจัดการแสดงภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นการสร้างเสริมประสบการณ์ด้านการแสดงให้กับผู้เรียน

1.6 ด้านสื่อ/แหล่งการเรียนรู้

ผู้สอนได้ใช้หนังสือ Standard vocal literature, 28 Italian song and Aria และแบบฝึกหัด Concone op.9 fifty lesson, Concone the school of sight singing อีกทั้งใช้หนังสืออรรถบทการขับร้องของ รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงใจ ทิวทอง และหนังสือหลักการพื้นฐานสำหรับการขับร้องของผู้ช่วยศาสตราจารย์ชญาณิศ โนมะยา ฟลอส์ซีเพื่อเป็นแนวทางในการสอนอีกด้วย

1.7 ด้านการวัดและประเมินผล

ในการวัดผลประเมินผลนั้น ผู้สอนได้ใช้เกณฑ์การประเมินในการผ่านรายวิชา ซึ่งประกอบด้วย การเข้าชั้นเรียน (Attend Class) 10% แบบฝึกหัด (Vocal Exercise) 30% สอบกลางภาค (Midterm Test) 30% และสอบปลายภาค (Final Test) 30%

1.8 ปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอน

ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาทักษะการขับร้องได้พบปัญหาในการสอน คือ นิสิตในชั้นปีเดียวกันมีทักษะการขับร้องที่แตกต่างกัน และการเร่งพัฒนาทักษะกับนิสิตที่มีทักษะอ่อนเพื่อให้พัฒนาไปสู่ทักษะขั้นสูง ทำให้นิสิตเกิดความเครียดและส่งผลให้อัตราการย้ายคณะและการลาออกเพิ่มขึ้น

ตอนที่ 2 เทคนิค/วิธีการสอนขับร้อง ของครูผู้สอนในสถาบันดนตรีเอกชนในประเทศไทย

2.1 ด้านประวัติความเป็นมาของสถาบันดนตรีเอกชนที่ทำการวิจัย

สถาบันดนตรียามาฮ่าแห่งแรกในประเทศไทย ก่อตั้งเมื่อวันที่ 27 เมษายน 2509 โดยมี ดร.ถาวร พรประภา คุณหญิงสุเนตร พงษ์โสภณ และอาจารย์แมนรัตน์ ศรีกรานนท์ เป็นผู้ร่วมก่อตั้ง ต่อมาในปี พ.ศ.2532 ฝ่ายดนตรียามาฮ่าและโรงเรียนดนตรียามาฮ่าได้ทำการจดทะเบียนก่อตั้งบริษัทอย่างเป็นทางการ ในนาม บริษัท สยามดนตรียามาฮ่า จนกระทั่งถึงปัจจุบันเป็นสถาบันดนตรีเอกชนที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไปถึงมาตรฐานของสินค้าทางด้านดนตรีภายใต้เครื่องหมาย การค้ายามาฮ่าประเทศญี่ปุ่น และได้พัฒนาสังคมด้วยการเสริมสร้างให้เยาวชนได้มีพื้นฐานทางด้านความรู้ เกี่ยวกับดนตรีอย่างถูกต้องเป็นไปตามมาตรฐานสากล โดยการเปิดเวทีเพื่อแสดงความสามารถทางด้านดนตรี จึงเป็นแรงผลักดันให้เกิดโครงการต่างๆ มากมาย เช่น Yamaha Thailand Music Festival, การประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน นักศึกษา ซึ่งถวายพระราชทานฯ เป็นต้น

2.2 เทคนิค/วิธีการสอนขับร้อง ของครูผู้สอนในโรงเรียนดนตรีเอกชน

2.2.1 คุณครูวสันต์ เกตุแก้ว

1) ประวัติและผลงานของคุณครูวสันต์ เกตุแก้ว

ภาพประกอบที่ 1 คุณครูวสันต์ เกตุแก้ว
ที่มา: สุธาสินี ธีระพันธ์ (28 พฤษภาคม 2562)

คุณครูสันต์ เกตุแก้ว อายุ 46 ปี จบการศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาดนตรีสากล วิชาเอกขับร้อง (เกียรตินิยมอันดับ 1 เหรียญทอง) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 20 ปี ปัจจุบันทำงานสอนขับร้องที่ โรงเรียนดนตรียามาฮ่าอนุชฎา สิลม โรงเรียนดนตรียามาฮ่าเซ็นทรัลลาดพร้าว สถาบันสอนขับร้อง ศิลปะการใช้เสียงและลีลา WK Academy โรงเรียนแสงอรุณการดนตรี (สาทร) และเปิดสอนขับร้องที่บ้าน ซึ่งคุณครูสันต์ เกตุแก้ว เป็นผู้สอนขับร้องให้กับลิเดีย ศรีณย์รัชต์ ในการแข่งขันรายการ The Mask Singer 2

2) แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

เป็นการสอนขับร้องที่เน้นพัฒนาตัวผู้เรียนเป็นรายบุคคล เลือกวิธีการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน และปรับเปลี่ยนไปตามความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเน้นการสอนที่เริ่มจากพื้นฐาน เช่น การหายใจ การใช้ลม การเก็บลมหายใจ การใช้เสียง การวางท่าทางในการขับร้อง และการจับไมโครโฟน เป็นต้น

3) ความมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอน

เพื่อให้ผู้เรียนได้มีพัฒนาการขับร้องที่ดี มีความเหมาะสมกับพัฒนาการการเรียนรู้ของตนเองที่สามารถเห็นได้อย่างเป็นรูปธรรม

4) เทคนิคและวิธีการสอนขับร้อง

4.1) ขั้นเตรียมการสอน

ครูผู้สอนได้มีการทดสอบผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนขับร้องเพลงให้ฟังเพื่อประเมินทักษะการขับร้องก่อนเรียน และพูดคุยถึงความมุ่งหมายในการเรียนขับร้องของผู้เรียน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปวางแผนการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนเป็นรายบุคคล

4.2) ขั้นสอน

ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนที่เน้นไปที่ตัวผู้เรียนเป็นรายบุคคล และเลือกวิธีการสอน

ให้เหมาะสมกับผู้เรียน และปรับเปลี่ยนไปตามความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนผู้สอนจะใช้วิธีการสอนโดยอธิบายและให้ผู้เรียนปฏิบัติเอง แต่ถ้าหากผู้เรียนไม่สามารถปฏิบัติได้ ผู้สอนจึงจะสาธิตการขับร้องให้ดูเป็นตัวอย่างเพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นเป็นรูปธรรม และสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียนโดยเน้นย้ำให้ผู้เรียนตระหนักถึงความมุ่งหมายของผู้เรียน อีกทั้งแนะนำการดูแลรักษาเสียงให้กับผู้เรียนโดยห้ามตะโกน ให้ดื่มน้ำให้มาก ซึ่งการสอนสำหรับผู้เรียนที่ต้องการไปแข่งขันขับร้อง ผู้สอนจะฝึกฝนเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการแข่งขันขับร้องให้กับผู้เรียน โดยควบคุมการฝึกซ้อมอย่างเข้มงวด

ภาพประกอบที่ 2 แบบฝึกการวอร์มการสั่นเสียง (Vibrate) ของคุณครูสันต์ เกตุแก้ว
ที่มา: สุชาสินี ถีระพันธ์ (26 มิถุนายน 2562)

ภาพประกอบที่ 3 แบบฝึกการใช้ลมยาวในการขับร้อง คุณครูสันต์ เกตุแก้ว
ที่มา: สุชาสินี ถีระพันธ์ (26 มิถุนายน 2562)

ภาพประกอบที่ 4 บรรยากาศในการเรียนการสอนขับร้องของคุณครูสันต์ เกตุแก้ว
ที่มา: สุชาสินี ถีระพันธ์ (28 พฤษภาคม 2562)

4.3) ขึ้นประเมินผล

ผู้สอนไม่มีการบันทึกหลังการสอน แต่ใช้วิธีการทบทวนความรู้เดิมของผู้เรียนก่อนเริ่มเรียนทุกครั้ง และใช้วิธีการประเมินโดยให้นักเรียนแสดงในเวทีต่างๆ และเข้าร่วมการแข่งขันขับร้องในรายการต่างๆ เช่น Yamaha Thailand Music Festival, The Voice, ร้อง เล่น เต้นยกครัว และไมค์ทองคำ เป็นต้น เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ด้านการแสดงออกหน้าเวที และประเมินภาพรวมทักษะการขับร้องที่เรียนมาทั้งหมด

5) หนังสือ ตำรา และสื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน

ผู้สอนได้ศึกษาหนังสือของอาจารย์ดุษฎิ พนมยงค์ คุณหม่อม วิชุดา หนังสือเกี่ยวกับการขับร้องและการสอนขับร้องต่างๆ และศึกษาการสอนขับร้องจากเว็บไซต์ Youtube เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ

2.2.2 คุณครูภัทรานิษฐ์ จำปาแก้ว

1) ประวัติและผลงานของคุณครูภัทรานิษฐ์ จำปาแก้ว

ภาพประกอบที่ 5 คุณครูภัทรานิษฐ์ จำปาแก้ว
ที่มา: สุราสินี ถิระพันธ์ (28 พฤษภาคม 2562)

คุณครูภัทรานิษฐ์ จำปาแก้ว อายุ 24 ปี ปัจจุบันเป็นคุณครูสอนขับร้องที่โรงเรียนดนตรียามาฮ่าอนุชญา สีลม และเปิดสอนขับร้องที่บ้าน ผลงานที่โดดเด่นทางด้านการขับร้อง คือ

ได้เข้าร่วมการแข่งขันขับร้อง เช่น The winner Est, Master key เวทีแจ้งเกิด และรายการแข่งขันขับร้องอื่นๆ อีกมากมาย และได้ส่งนักเรียนเข้าร่วมแข่งขันการประกวดขับร้องและได้รับรางวัลเป็นจำนวนมาก เคยเรียนขับร้องกับครูรุ่งโรจน์ ดุลลาพันธ์ และครูวสันต์ เกตุแก้วและได้ร่วมงานกับศิลปินอื่นๆ อีกจำนวนมาก

2) แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

เป็นการสอนขับร้องที่เน้นพัฒนาการขับร้องให้เป็นไปตามธรรมชาติของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกเพลงที่ใช้ในการเรียนการสอน เพื่อกระตุ้นความสนใจให้กับผู้เรียน โดยผู้สอนเชื่อว่าเมื่อผู้เรียนได้ทำในสิ่งที่รักจะทำให้ผู้เรียนมีกระตือรือร้นและมีความสนใจได้นานยิ่งขึ้น

3) ความมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอน

เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนการขับร้องด้วยความเข้าใจและได้เรียนรู้ ฝึกฝนการขับร้องในบรรยากาศที่มีความสุข

4) เทคนิคและวิธีการสอนขับร้อง

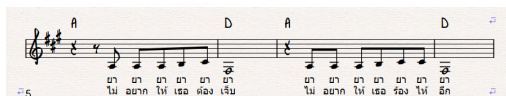
4.1) ขั้นตอนการเรียนการสอน

ผู้สอนได้พูดคุยถึงความมุ่งหมายในการเรียนขับร้องของผู้เรียนและพูดคุยถึงเป้าหมายและข้อตกลงในการเรียนกับผู้เรียนในช่วงแรก เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน และก่อนการเรียนนั้น ผู้สอนจะให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกเพลงที่ใช้ในการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

4.2) ขั้นตอน

ครูผู้สอนได้แบ่งเนื้อหาการสอนใน 1 ชั่วโมง ประกอบด้วย การอบอุ่นเสียงประมาณ 15 นาที และนำเทคนิคเข้าสู่บทเพลง 45 นาที โดยใช้วิธีการอบอุ่นเสียงให้กับผู้เรียนซึ่งคำนึงถึงกล้ามเนื้อต่างๆ ที่ใช้ในการขับร้องอย่าง

ไม่ต้องเกร็ง เน้นให้ผู้เรียนมีสมาธิในการสังเกต การขับร้องของ เพื่อให้เกิดความเข้าใจด้วยตนเอง และปลูกฝังทัศนคติให้ผู้เรียนมีความรักในการขับร้อง และหมั่นฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งทำการ วิเคราะห์ปัญหาการขับร้องของผู้เรียน เช่น ถ้าหาก ผู้เรียนขาดโทนเสียงที่ดังกังวาน ผู้สอนจะใช้แบบ ฝึกหัดที่ใช้สระ “อี” หรือสระ “อิ” เพื่อสร้างโทนเสียง ให้กับผู้เรียนให้โทนเสียงมีความสว่างมากขึ้น และ ถ้าหากผู้เรียนขาดโทนเสียงทุ้ม เสียงต่ำ หรือเสียง หน้าอก (Chest Tone) ผู้สอนจะใช้แบบฝึกหัดที่ใช้ คำว่า “ยา” มาช่วยในการสร้างโทนเสียงให้ผู้เรียนมี เนื้อเสียงที่แน่นมากขึ้น เป็นต้น สามารถนำวิธีการ ฝึกเข้าไปใช้ในการฝึกฝนในบทเพลง ยกตัวอย่าง การฝึกฝนเสียงต่ำ ในบทเพลงไม่รักดี ของคุณอุ หฤทัย ม่วงบุญศรี ฝึกโดยการร้องคำว่า “ยา” เป็น ทำนองเพื่อเปิดช่องเสียงช่วงเสียงทุ้มก่อนการร้อง เนื้อเพลง ดังภาพประกอบที่ 5

ภาพประกอบที่ 5 แบบฝึกหัดสร้างโทนเสียงหน้าอก
(Chest Tone) ของคุณครูภักทราณิสฺสร จำปาแก้ว
ที่มา: สหาสินี ถีระพันธ์ (26 มิถุนายน 2562)

ภาพประกอบที่ 6 แบบฝึกหัดสำหรับสร้างโทนให้มี
ความกังวานมากขึ้น ของคุณครูภัทราธิษฐ์ จำปาแก้ว
ที่มา: สขาสินี ธีระพันธ์ (26 มิถุนายน 2562)

4.3) ขั้นตอนประเมินผล

ครูผู้สอนใช้วิธีการให้ผู้เรียน
 ขบร้องให้ฟังเพื่อมีการประเมินทักษะการขบร้องใน
 ทุกท่ายชั่วคราว และการติดตามการฝึกซ้อมของ
 ผู้เรียนในระหว่างสัปดาห์ด้วยวิธีการให้ผู้เรียนส่ง
 การบ้านผ่านสื่อออนไลน์ เช่น Facebook, Line
 เป็นต้น อีกทั้งใช้วิธีการบันทึกวีดิโอก่อนเรียนและ

หลังเรียนเพื่อติดตามพัฒนาการของผู้เรียนและสะท้อนผลของพัฒนาการให้ผู้เรียนทราบ

5) หนังสือ ตำรา และสื่อ/

อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน

ครูผู้สอนเลือกใช้แบบฝึกหัด
การฝึกการขับร้องจากประสบการณ์ที่ตนเองเคยได้
เรียนมาปรับใช้ในการสอนขับร้อง เพื่อเลือกแบบ
ฝึกหัดให้เหมาะสมกับผู้เรียน และศึกษาวิธีการสอน
ขับร้องเพิ่มเติมจากเว็บไซต์ Youtube ในการสอน
อีกด้วย

2.2.3 คุณครูจัดทราย แซ่หลิม

1) ประวัติและผลงานของคุณครู

ฉัตรชัย แซ่หลิม

ภาพประกอบที่ 8 คุณครูจตุรชัย แซ่ลิ่ม
ที่มา: สราสินี ถีระพันธ์ (29 มิถุนายน 2562)

คุณครูจัตตราชัย แซ่หลิม อายุ 32 ปี

จบการศึกษาปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ปัจจุบันเป็นคุณครูสอนขับร้องที่โรงเรียนดนตรียามาฮ่า ปักซี ภูเก็ต และเป็นคุณครูสอนวิชาดนตรีที่โรงเรียนบ้านสะพาน (มงคลวิทยา) จังหวัดภูเก็ต คุณครูฉัตรชัยมีประสบการณ์สอนขับร้องมากกว่า 10 ปี เคยเรียนร้องเพลงกับคุณครูบุญรัตน์ ศรีวรานนท์ และมีผลงานที่โดดเด่นทางด้าน การขับร้อง คือ ได้เข้ารอบการประกวด the star 5

2) แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ใน

การจัดการเรียนการสอน

เป็นการสอนขับร้องที่เน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามช่วงวัยของผู้เรียน โดยใช้วิธีการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทฤษฎีดนตรีและทักษะการขับร้องไปพร้อมๆ กัน อีกทั้งเน้นการสร้างเสริมประสบการณ์ด้านการแสดงหน้าเวทีอย่างสม่ำเสมอ

3) ความมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอน

เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการขับร้องที่เป็นไปตามช่วงวัยของผู้เรียน และขับร้องได้เป็นธรรมชาติของตนเองมากที่สุด

4) เทคนิคและวิธีการสอนขับร้อง

4.1) ชั้นเตรียมการสอน

ผู้สอนได้ทดสอบทักษะของผู้เรียนก่อนเรียนว่าร้องเพี้ยนเสียงหรือไม่ และสามารถพัฒนาไปต่อได้หรือไม่ และพูดคุยถึงความมุ่งหมายในการเรียนขับร้องของผู้เรียน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในวางแผนในการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล เช่น สำหรับผู้เรียนที่อายุระหว่าง 5-11 ปี จะเน้นการพัฒนาการใช้คำร้อง การเปิดปาก การหายใจ และสำหรับผู้เรียนที่อายุ 12-18 ปี จะเน้นการพัฒนาการใช้เสียงที่ถูกต้องและพัฒนาอารมณ์เพลง และสำหรับผู้ใหญ่ จะเน้นการสอนขับร้องให้ตรงจังหวะ เป็นต้น

4.2) ชั้นสอน

การสอนขับร้องที่โรงเรียนดนตรียามาฮาเกิดขึ้น มีทั้งการเรียนในรูปแบบกลุ่มและการเรียนเดี่ยวแบบตัวต่อตัว และหลักสูตรการเรียนขับร้องของโรงเรียนดนตรียามาฮาที่เป็นการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการร้องโน้ตและการอ่านโน้ต ร่วมกับการเตรียมความพร้อมร่างกายสำหรับการขับร้อง ได้แก่ การหายใจ การอบอุ่นเสียง ขับร้องบทเพลง และให้คำแนะนำเกี่ยวกับบทเพลง ซึ่งเทคนิคที่ผู้สอนได้เน้นในการสอน ได้แก่ การหายใจที่ถูกต้อง การโฟกัสเสียง (Focusing) การใช้เสียง และการสั่นเสียง (Vibrate) เป็นต้น ในการสอนขับร้องทุกครั้ง ผู้สอนจะสาธิตการขับร้อง

แล้วให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม อีกทั้งนำวิธีการรักษาเสียง ให้ผู้เรียนดูแลเรื่องการทานอาหารของตนเอง การกิน โดยงดอาหารที่มีความเย็น งดอาหารมันหรือทอด และให้พักผ่อนให้เพียงพอ

ภาพประกอบที่ 9 บรรยากาศในชั้นเรียนของคุณครูจักรชัย แซ่ลิ้ม ที่มา: สุชาสินี ถีระพันธ์ (29 มิถุนายน 2562)

ภาพประกอบที่ 10 การสอนขับร้องของคุณครูจักรชัย แซ่ลิ้ม ที่มา: สุชาสินี ถีระพันธ์ (29 มิถุนายน 2562)

4.3) ชั้นประเมินผล

ในการสอนทุกครั้ง ผู้สอนมีการบันทึกหลังการสอน และบันทึกวิถีโอของนักเรียนในครั้งแรกที่ร้อง เพื่อสะท้อนถึงพัฒนาการทางด้านการขับร้องให้ผู้เรียนทราบ และมีการสะท้อนผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบทุกครั้ง เพื่อให้ผู้ปกครองช่วยเหลือกำชับการฝึกซ้อมของนักเรียนเมื่ออยู่ที่บ้าน อีกทั้งผู้สอนได้จัดการแสดงการขับร้องร่วมกับสถาบัน เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนประสบการณ์การแสดงบนเวที

ตอนที่ 3 แนวทางการประยุกต์ใช้เทคนิคการสอนขับร้องของสถาบันดนตรีเอกชนในประเทศไทย ในรายวิชาทักษะการขับร้อง หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3.1 เทคนิคและวิธีการสอนขับร้องที่นำมาประยุกต์ใช้

3.1.1 เทคนิคและวิธีการสอน

เนื่องด้วยการสอนขับร้องในมหาวิทยาลัยจะเน้นการสอนทฤษฎี และฝึกปฏิบัติค่อนข้างมาก และอาจารย์ผู้สอนต้องเร่งพัฒนาทักษะผู้เรียนให้ถึงขั้นสูง จึงทำให้ผู้เรียนเกิดความเครียด และขาดความสุขในการเรียน ซึ่งจากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์และสังเกตการสอนของสถาบันดนตรีเอกชนแล้วนั้น พบว่าสถาบันดนตรีเอกชนมีขั้นตอนและวิธีการฝึกฝนการขับร้องให้กับผู้เรียนคล้ายกับการสอนขับร้องในมหาวิทยาลัย ซึ่งเน้นในการสอน คือ การหายใจที่ถูกต้อง การวางตำแหน่งเสียง การใช้เสียง และการสั่นเสียง (Vibrate) เป็นต้น ดังนั้น อาจารย์ผู้สอนขับร้องในรายวิชาทักษะการขับร้อง หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หรืออาจารย์ผู้สอนขับร้องในมหาวิทยาลัยอื่นๆ ควรนำแนวคิดและวิธีการจัดการเรียนการสอนขับร้องของสถาบันดนตรีเอกชนไปประยุกต์ใช้ คือ จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนขับร้องด้วยความเข้าใจในบรรยากาศที่มีความสุข ใช้การวางแผนการสอนที่คำนึงถึงตัวผู้เรียนเป็นหลัก เน้นพัฒนาจากพื้นฐานการขับร้องของผู้เรียนด้วยความเหมาะสมและเป็นธรรมชาติโดยไม่เร่งรัดจนเกินไป ใช้การอธิบายด้วยภาษาที่ผู้เรียนเข้าใจง่าย หมั่นสังเกตทักษะการขับร้องของผู้เรียนอยู่เสมอและปรับเปลี่ยนวิธีการสอนในแต่ละชั่วโมงให้ไปตามความสามารถของผู้เรียน อีกทั้งควรสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน สร้างความคุ้นเคยกับผู้เรียนและสร้างกำลังใจให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการขับร้อง

ประกอบกับสร้างกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมหรือเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากความต้องการของตนเองและได้พัฒนาทักษะการขับร้องอย่างค่อยเป็นค่อยไป ช่วยกระตุ้นความสนใจให้กับผู้เรียน โดยเชื่อว่าเมื่อผู้เรียนได้ทำในสิ่งที่รักจะทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและความสนใจได้นานยิ่งขึ้น ประกอบกับการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อเพื่อเข้าเรียนขับร้องในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ควรคัดเลือกนักเรียนที่มีทักษะการขับร้องที่ดี มีสไตล์ทักษะที่ดี ที่ผู้สอนพิจารณาแล้วว่าสามารถพัฒนาทักษะการขับร้องถึงขั้นสูงได้

3.1.2 การเตรียมความพร้อมก่อนการขับร้อง

วิธีการในการอบอุ่นเสียงก่อนการขับร้องนั้นอาจารย์ผู้สอนควรนำมาประยุกต์ใช้ คือ การอบอุ่นเสียง โดยคำนึงถึงกล้ามเนื้อต่างๆ ที่ใช้ในการขับร้องอย่างไม่ต้องเกร็ง ให้มีสมาธิในการเรียนขับร้อง

3.1.3 การเตรียมตัวเพื่อเข้าแข่งขันขับร้อง

วิธีการเตรียมตัวเพื่อเข้าแข่งขันขับร้องที่ควรนำมาประยุกต์ใช้ คือ การวางแผนการฝึกซ้อมให้สม่ำเสมอ ฝึกซ้อมทั้งหมดประมาณ 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งในการดำเนินการฝึกซ้อมควรอยู่ในการควบคุมของครูผู้สอน โดยเน้นการฝึกฝนการขับร้องไม่ให้เพี้ยนเสียง ฝึกฝนอารมณ์เพลง ลีลา และท่าทางในการขับร้อง เพื่อสร้างเสน่ห์ในการขับร้องของตนเอง

3.1.4 การดูแลรักษาเสียง

วิธีการรักษาเสียงที่ควรนำมาประยุกต์ใช้ คือ อาจารย์ผู้สอนควรแนะนำให้ผู้เรียนดูแลเรื่องการทานอาหาร โดยงดอาหารที่มีความเย็นจัด งดอาหารมันหรือทอด พักผ่อนให้เพียงพอ ห้ามตะโกน ดื่มน้ำให้มาก และงดการหลับก่อนการมาเรียน

3.2 การวัดและประเมินผล

อาจารย์ผู้สอนควรบันทึกหลังการสอน และประเมินการเรียนรู้ในทุกท้ายชั่วโมงเรียนโดยให้ผู้เรียนขับร้องให้ฟัง มีการอธิบายประเมินผลการฝึกฝนในทุกท้ายชั่วโมง และติดตามการฝึกซ้อมของผู้เรียนในระหว่างสัปดาห์ด้วยวิธีการให้ผู้เรียนส่งการบ้านผ่านสื่อออนไลน์ เช่น Facebook, Line อีกทั้งใช้วิธีการอัดวิดีโอก่อนและหลังเรียนสะท้อนพัฒนาการทางด้านการขับร้องของผู้เรียน และฝึกฝนการแสดงออกหน้าเวทีและสร้างเสริมประสบการณ์ให้กับผู้เรียนอยู่เสมอ และเมื่อสิ้นสุดการแข่งขันหรือการแสดงในทุกครั้ง ผู้สอนจะพูดคุยถึงผลการแสดงให้ผู้เรียนได้ทราบถึงข้อดี และข้อด้อยของตนเอง เพื่อนำไปปรับปรุงการสอนและให้ผู้เรียนได้นำไปปรับปรุงตนเอง

3.3 หนังสือ ตำรา และสื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน

อาจารย์ผู้สอนควรมีการพัฒนาการสอนขับร้องของตนเองอยู่เสมอ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงวิธีการสอนให้ทันสมัย โดยศึกษาหนังสือ ตำรา ที่เกี่ยวกับการสอนขับร้อง และศึกษาการสอนขับร้องจากเว็บไซต์ Youtube เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิจัยในครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่เกี่ยวกับแนวทางการประยุกต์ใช้วิธีการสอนขับร้องของคุณครูผู้สอนขับร้องของสถาบันดนตรีเอกชนในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทักษะการขับร้อง หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามนั้นเป็นการจัดการเรียนการสอนที่อาจารย์ผู้สอนต้อง

พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการขับร้องจนถึงขั้นสูง ให้มีความรู้ความสามารถเพื่อพร้อมที่จะนำไปประกอบอาชีพเมื่อจบการศึกษา โดยจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตร มีความมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของดนตรีตะวันตก ทฤษฎีที่ใช้ในการขับร้อง ฝึกปฏิบัติบันไดเสียง ฝึกปฏิบัติขับร้องตะวันตกในชั้นพื้นฐาน ชั้นกลาง และชั้นสูง อาจารย์ผู้สอนจะใช้วิธีการสอนให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการขับร้องด้วยตนเองและเรียนรู้เทคนิคเพิ่มเติมกับอาจารย์ผู้สอน และผู้เรียนจัดการแสดงภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นการสร้างเสริมประสบการณ์ด้านการแสดงให้กับผู้เรียน แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับ พงศ์พันธุ์ ศรีสวัสดิ์ (2556: 24-38) ได้สรุปเกี่ยวกับแนวความคิดการเรียนการสอนดนตรีว่า การสอน คือ กระบวนการหรือสภาพการณ์ต่างๆ ที่ผู้สอนได้จัดขึ้นโดยมีเป้าหมายที่คาดหวังไว้ล่วงหน้าเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์จากกระบวนการหรือสภาพการณ์นั้นๆ และยังสอดคล้องกับจันทนา คชประเสริฐ (2557: 281-287) ได้กล่าวถึงสภาพการสอนขับร้องในสถาบันอุดมศึกษาว่า การจัดการเรียนการสอนดนตรีในระดับอุดมศึกษานั้น คำนึงถึงประสบการณ์ดนตรีเป็นหลัก เพื่อนำไปสู่พัฒนาการทางด้านดนตรีที่สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เทคนิค/วิธีการสอนขับร้องของคุณครูผู้สอนในสถาบันดนตรีเอกชน พบว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนตามความต้องการของผู้เรียน เช่น เพื่อฝึกฝนให้เป็นความสามารถพิเศษของตนเอง เพื่อผ่อนคลายความเครียด เพื่อฝึกฝนดนตรีสร้างสมาธิให้กับตนเอง เพื่อใช้เวลาว่างเป็นประโยชน์ หรือเพื่อฝึกฝนเตรียมสอบเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยทางดนตรี เป็นต้น ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนนั้นเป็นการสอนขับร้องที่เน้นพัฒนาตัวผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยเลือกวิธีการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน และปรับไปตามความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเน้นการสอนที่เริ่มจากพื้นฐาน เช่น

การหายใจ การใช้ลม การเก็บลมหายใจ การใช้เสียง การวางท่าทางในการขับร้อง และการจับไมโครโฟน เป็นต้น อีกทั้งเน้นวิธีการขับร้องให้เป็นธรรมชาติ เน้นให้ผู้เรียนมีสมาธิในการสังเกตการขับร้องของตนเองเพื่อให้เกิดความเข้าใจด้วยตนเอง ปลุกฝังทัศนคติให้ผู้เรียนมีความรักในการขับร้อง มีใจใฝ่เรียนเรียนรู้ และหมั่นฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ ใช้วิธีสอนที่เน้นปฏิบัติและสอนด้วยคำพูดที่เข้าใจง่าย ใช้วิธีสังเกตทักษะการขับร้องของผู้เรียนอยู่เสมอ เพื่อปรับการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิษฐา ราฟิงกิจ (2557) ได้สรุปผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนดนตรีในโรงเรียนดนตรีเอกชนของคนทำงานในกรุงเทพมหานครว่า ปัจจัยยังมีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนดนตรีในโรงเรียนดนตรีเอกชน คือ หลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นตามความต้องการของผู้เรียน เหมาะสมกับวัยและความสนใจเฉพาะบุคคล แต่ยังคงมีความถูกต้องตามหลักทฤษฎีดนตรี และหลักสูตรสามารถนำไปใช้งานได้จริงตามความต้องการ ที่เป็นแรงจูงใจคือเล่นดนตรีเป็นงานอดิเรก ทำให้มีความสุขเพลิดเพลินและผ่อนคลายความตึงเครียด และยังสอดคล้องกับ กรวิวรรณ ศรีพันธุ์ (2559) ได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีผลต่อสภาพการเรียนการสอนของโรงเรียนดนตรียามาฮ่า ในเขตกรุงเทพมหานคร ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน คือ การจัดอาคารสถานที่ที่ตั้ง ห้องเรียน เครื่องดนตรีและสื่อการเรียนการสอนของโรงเรียนดนตรียามาฮ่าที่มีความเหมาะสม และครูผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถจริง

3. แนวทางการประยุกต์ใช้เทคนิคการสอนขับร้องของสถาบันดนตรีเอกชนในประเทศไทย ในรายวิชาทักษะการขับร้อง หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นการนำเอาแนวคิดในการจัดการเรียนการสอน เทคนิคและวิธีการสอนขับร้อง โดย

มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนขับร้องด้วยความเข้าใจในบรรยากาศที่มีความสุข ใช้การวางแผนการสอนที่คำนึงถึงตัวผู้เรียนเป็นหลัก เน้นพัฒนาจากพื้นฐานการขับร้องของผู้เรียนด้วยความเหมาะสมและเป็นธรรมชาติ ควรแบ่งเนื้อหาการสอนให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการขับร้องอย่างครอบคลุม โดยใช้การอธิบายด้วยภาษาที่ผู้เรียนเข้าใจง่าย หมั่นสังเกตทักษะการขับร้องของผู้เรียนอยู่เสมอและปรับเปลี่ยนวิธีการสอนในแต่ละชั่วโมงให้ไปตามความสามารถของผู้เรียน

อีกทั้งควรสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน สร้างความคุ้นเคยกับผู้เรียนและหมั่นสร้างกำลังใจให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการขับร้อง การเตรียมความพร้อมก่อนการขับร้อง การเตรียมตัวเพื่อเข้าแข่งขันขับร้อง การดูแลรักษาเสียง อีกทั้งวิธีการวัดประเมินผล พร้อมทั้งหนังสือตำรา และสื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์และพะเยาว์ ยินดีสุข (2558: 43-70) ได้กล่าวถึงวิธีการสอน ในหนังสือการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ว่า ครูผู้สอนควรปรับเปลี่ยนการใช้วิธีการสอนให้ทันสมัยยิ่งขึ้น เนื่องจากการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้เอง เน้นวิธีการเรียนรู้โดยมีครูเป็นผู้สนับสนุนหรือเป็นพี่เลี้ยง คอยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองและค้นพบความสามารถที่สมบูรณ์ด้วยตนเอง และยังสอดคล้องกับ ฌรุทธิ์ สุทธิจิตต์ (2555 : 235-243) ได้สรุปถึงความสำคัญการสอนทักษะปฏิบัติดนตรีไว้ว่า การสอนทักษะปฏิบัติดนตรีเป็นสิ่งที่ผู้สอนดนตรีทุกคนควรตระหนักอย่างยิ่งในเรื่องขั้นตอนหรือวิธีเบื้องต้น รวมทั้งเรื่องราวทางจิตวิทยาการเรียนดนตรีเพื่อช่วยให้การสอนทักษะปฏิบัติดนตรีดำเนินไปอย่างเป็นขั้นตอนต่อเนื่องสัมพันธ์กันโดยตลอด ซึ่งผลที่เกิดขึ้นคือ การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนทักษะปฏิบัติดนตรี

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่สละเวลาในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวิจัย และพิจารณาความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ที่มอบทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนา

องค์กรและพัฒนาบุคลากร ประจำปีงบประมาณ 2562 ตลอดจนผู้ที่ให้ความช่วยเหลือในการวิจัยที่ผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามได้หมดในที่นี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและความปรารถนาดีของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงกราบขอบพระคุณและขอบคุณไว้ในโอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- กรวิวรรณ ศรีพันธุ์. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีผลต่อสภาพการเรียนรู้การสอนของโรงเรียนดนตรียามาฮา ในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 6(2), 79-85.
- จันทนา คชประเสริฐ. (2557). *กลวิธีการสอนขับร้องเพลงไทยของครูสอนขับร้องเพลงไทยระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ฉัตรชัย แซ่ลิ้ม. (29 มิถุนายน 2562). สัมภาษณ์. บุคลากรผู้ให้ข้อมูล. โรงเรียนดนตรียามาฮาบี๊กซี่ ภูเก็ต.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2555). *ดนตรีศึกษา หลักการและสาระสำคัญ*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงใจ ทิวทอง. (2560). *อรรถาธิบายการขับร้อง กระบวนแบบและนวัตกรรมการขับร้อง*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิศคอมเซ็นเตอร์.
- ชฎานิส โนมะยา ฟลอซี. (2560). *หลักการพื้นฐานสำหรับการขับร้อง*. ร้อยเอ็ด: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- ประวัติความเป็นมาวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (Online). ได้จาก: <https://music.msu.ac.th/mod/book/view.php?id=23&chapterid=1> [สืบค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2562].
- ประวัติความเป็นมาโรงเรียนดนตรียามาฮา. (Online). ได้จาก: https://th.yamaha.com/th/about_yamaha/corporate/index.html [สืบค้นเมื่อ 9 สิงหาคม 2562].
- พงศ์พันธุ์ ศิริสวัสดิ์. (2556). *การศึกษาสภาพความต้องการในการเรียนวิชาดนตรีของนักเรียนในโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตสวนหลวงกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์และเพียว ยินดีสุข. (2558). *การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภัทรานิษฐ์ จำปาแก้ว. (28 พฤษภาคม 2562). สัมภาษณ์. บุคลากรผู้ให้ข้อมูล. โรงเรียนดนตรียามาฮานุชญา สิลม.
- วสันต์ เกตุแก้ว. (28 พฤษภาคม 2562). สัมภาษณ์. บุคลากรผู้ให้ข้อมูล. โรงเรียนดนตรียามาฮานุชญา สิลม.
- สิทธิเวช เพ็ญนวลละออง และคณะ. (2556). *ศึกษาสภาพการเรียนการสอนดนตรี โรงเรียนดนตรีมีฟ้าหาดใหญ่*. *วารสารสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ*, 2(2), 123-138.
- สุวิษฐา ราพึงกิจ. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนดนตรีในโรงเรียนดนตรีเอกชนของคนทำงานในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยศิลปากร.